

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Lingüística	Código	652G04004	
Titulación	GRAO EN LOGOPEDIA			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalegoPortugués			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Morales Lopez, Esperanza	Correo electrónico	e.morales.lopez@udc.es	
Profesorado	Morales Lopez, Esperanza	Correo electrónico	e.morales.lopez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Introdución ao estudo da linguaxe, das linguas e da comunicación.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A3	Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B22	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.	A3	B22 B23 B24	
Capacidade de análise e síntese.		B7	
Traballar autonomamente.		B22	
Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.		B8	
Traballar de forma colaborativa e en equipa.		B23 B24	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A Lingüística e o seu obxecto.	1.1. Alcance e obxectos da Lingüística. 1.2. Disciplinas e subdisciplinas que inclue. 1.3. A aplicación da Lingüística a ámbitos sociais. Relación entre Lingüística e Logopedia.

2. A linguaxe e a comunicación.	2.1. A comunicación, a información e a súa interpretación. 2.2. A orixe da linguaxe. 2.3. Características da linguaxe humana. Comunicación animal e humana. 2.4. Os canais da comunicación oral-auditivo, viso-xestual e táctil. Linguas orais e linguas de signos dos xordos. 2.5. A escrita.
3. Linguaxe, mente e cerebro.	3.1. Relacións entre linguaxe e pensamento. 3.2. Localización da facultade lingüística no cerebro. Trastornos da linguaxe. 3.4. Adquisición dunha primeira e dunha segunda lingua. Bilingüismo e multilingüismo.
4. Os sons das linguas.	4.1 A produción do son. Perspectivas acústica e articularia. 4.2. Clases de sons: vogais e consoantes. 4.3. A transcripción fonética. 4.4. Fonema, fone e alofone. Os sistemas fonolóxicos. 4.5. Os elementos suprasegmentais. 4.6. A sílaba.
5. Da palabra ao discurso.	5.1. As unidades mínimas significativas: os morfemas. 5.2. Morfemas, morfes e alomorfes. Tipos de morfemas. 5.3. A palabra. Formación de palabras nas linguas. 5.4. Clases de palabras e categorías gramaticais. 5.5. A oración: simple e composta. 5.6. Os sintagmas (ou frases). 5.7. As relacións de dependencia: as funcións sintácticas. 5.9. Discurso e texto: cohesión e coherencia.
6. O significado.	6.1. Definición do significado: sentido e referencia. 6.2. Relacións de sentido. Metáfora e metonimia. 6.3. Proposición. Predicado e argumentos. Función semánticas. 6.4. Significado literal e intención comunicativa. 6.5. Actos de fala e os seus tipos. 6.6. O principio de cooperación e as máximas. 6.7. A cortesía como estratexia verbal. Tipos de estratexias. 6.8. A deixé e os seus tipos.
7. A diversidade lingüística.	7.1. Relación lingua e sociedade. 7.2. Variación xeográfica: linguas e dialectos. 7.3. Variación social: sociolectos e rexistros. 7.3. As comunidades lingüísticas. 7.4. Contacto de linguas e bilingüismo. Linguas pidgins e creoulas. 7.5. A planificación lingüística.
8. Aplicacións da Lingüística.	8.1. Lingüística clínica. 8.2. Elaboración de dicionarios e gramáticas. 8.3. O ensino das linguas. 8.4. Tradución e interpretación. 8.5. Lingüística computacional.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	3	30	33
Sesión maxistral	22	22	44

Lecturas	0	33	33
Obradoiro	18	18	36
Atención personalizada	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita final.
Sesión maxistral	Explicación dos conceptos fundamentais e clarificación das dúbidas principais.
Lecturas	Lectura, e, no seu caso, síntese e/ou comentario, de material obrigatorio.
Obradoiro	Diversas metodoloxías e probas nas aulas (exposicións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) e tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, con supervisión do profesorado e resolución de dúbidas específicas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Farase un seguimento nas aulas interactivas das actividades realizadas.
Lecturas	

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Obradoiro	Avaliarase a participación activa, a asistencia e os resultados das diversas prácticas e actividades, que serán presentadas e/ou desenvolvidas nas aulas interactivas. Asimesmo será obrigatorio realizar dúas tutorías en grupo.	50
Proba obxectiva	Dúas probas escritas, cuxos contidos serán o temario explicado, as lecturas obrigatorias e os outros materiais utilizados nas aulas. Para superar a materia é preciso ter aprobadas a parte relativa ao obradoiro e a parte do exame.	50
Sesión maxistral	Explicación dos principais contidos do temario. Non contará a asistencia nestas clases.	0

Observacións avaliación

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Yule, George (2007). ?Adquisición de la primera lengua?. Em: El lenguaje, pp. 175-191.. Madrid. Akal - Escandell Vidal, Mª Victoria (2005). ?Algunas reflexiones iniciales?. En: La comunicación, pp. 9-25. Madrid. Gredos - Yule, George (2007). ?El desarrollo de la escritura?. En: El lenguaje, pp. 29-37.. Madrid. Akal - Yule, George (2007). ?El lenguaje y el cerebro?. En: El lenguaje, pp. 161-174.. Madrid. Akal - Crystal, David (1994). ?El lenguaje y otros sistemas de comunicación?. En: Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge, pp. 396-403.. Madrid. Taurus - Moreno Cabrera, Juan Carlos (2002). ?El objeto de investigación I: Características del lenguaje humano?. En: Curso universitario de Lingüística General. Tomo I: Teoría de la gramática y sintaxis general, pp. 39-47.. Madrid. Síntesis - Martínez Celdrán, Eugenio, et alii (1998). ?Fonética?. En: Lingüística. Teoría y aplicaciones, pp. 25-83.. Barcelona. Masson - Crystal, David (1994). ?Gramática?. En: Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge, pp. 88-99.. Madrid. Taurus - Martínez Celdrán, Eugenio (1995). ?La Lingüística?. En: Bases para el estudio del lenguaje, pp. 15-29.. Barcelona. Octaedro - Yule, George (2007). ?La variación geográfica de las lenguas?. Em: El lenguaje, pp. 238-252.. Madrid. Akal - Yule, George (2007). ?La variación social de las lenguas?. Em: El lenguaje, pp. 253- 266.. Madrid. Akal - Tuson Valls, Jesús (2003). ?Los orígenes del lenguaje?. En: Introducción al lenguaje, pp. 15-38.. Barcelona. Ed. UOC - Yule, George (2007). ?Los patrones sonoros del lenguaje?. En: El lenguaje, pp. 52-61.. Madrid. Akal - González Pereira, Miguel, e Francisco Albertuz Carneiro (2000). ?Morfología?. En: Fernando Ramallo et alii (eds.), Manual de Ciencias da Linguaxe, pp. 585-627.. Vigo. Xerais - Hurford, James R., e Brendan Heasley (1983). ?Oraciones, enunciados y proposiciones? / ?Referencia y sentido? / ?Expresiones referenciales? / ?Predicados?. En: Curso de Semántica, pp. 26-62.. Madrid. Visor - Mateus, Maria Helena Mira, e Alina Villalva (2006). ?Para que serve a Linguística??. En: O Essencial sobre Linguística, pp. 79-92.. Lisboa. Caminho - Yule, George (2007). ?Pragmática?. En: El lenguaje, pp. 132-145. Madrid. Akal - Simone, Raffaele (1993). ?Propiedades fundamentales del lenguaje / ?Abstracto? en lingüística?. En: Fundamentos de Lingüística, pp. 18-22.. Barcelona. Ariel - Yule, George (2007). ?Semántica?. En: El lenguaje, pp. 118-131.. Madrid. Akal
<p>Bibliografía complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Walter, Henriette (1996). A aventura das línguas do Ocidente. Lisboa: Terramar - Martínez Celdrán, Eugenio (1995). Bases para el estudio del lenguaje . Barcelona. Octaedro - Cardona, Giorgio Raimondo (1991). Diccionario de lingüística. Barcelona. Ariel - Yule, George (2007). El lenguaje. Madrid. Akal - Martín Vide, Carlos (ed.) (1996). Elementos de Lingüística. Barcelona. Octaedro - Crystal, David (1994). Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge. Madrid. Taurus - Martínez Celdrán, Eugenio, et alii (1998). Lingüística. Teoría y aplicaciones. Barcelona. Masson - Ramallo, Fernando, et alii (2000). Manual de Ciencias da Linguaxe. Vigo. Xerais - Comrie, Bernard, S. Matthews e M. Polinsky (eds.) (2001). O Atlas das Línguas: A Origem e a Evolução das Línguas no Mundo. Lisboa: Editorial Estampa - Bernárdez, Enrique (2000). ¿Qué son las lenguas? . Madrid. Alianza

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase un repaso sistemático dos contidos gramaticais das asignaturas de lingua castelán ou galego da Secundaria. Són imprescindibles estes coñecementos para poder entender o contido da asignatura de Lingüística. Asimesmo, convén repasar as normas de ortografía e do estilo na lingua que o alumno/a decida utilizar nas probas escritas. Non se pode aprobar con faltas de ortografía e con problemas graves na redacción dun texto.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías